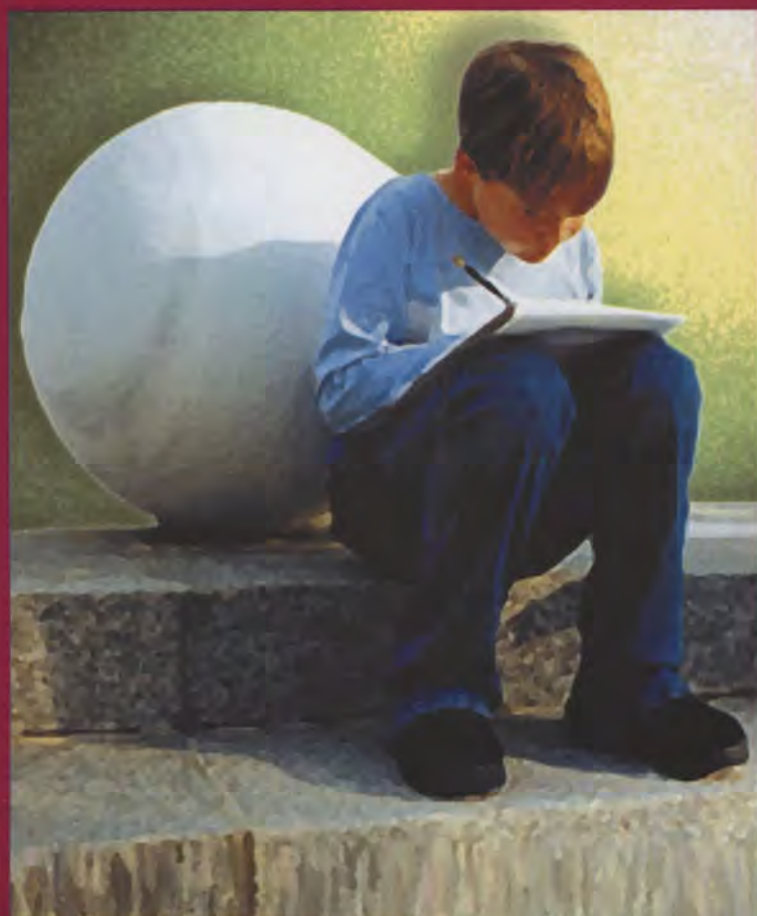

Volum coordonat de
Emil Păun, Dan Potolea

PEDAGOGIE

Fundamentări teoretice
și demersuri aplicative

Științele educației

Structuri, conținuturi, tehnici

Volum coordonat de
Colecția Științele Educației. Structuri, conținuturi, tehnici
Emil Fănuș și Dan Poțoles

Emil Fănuș - profesor universitar la Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea din București, unde coordonează departamentul de Psihologie și Științele Educației și este a Departamentului de Pedagogie. Este autor a peste cincizeci de cărți și articole științifice publicate în reviste de pedagogie, precum și a peste 120 de studii și articole publicate în reviste și reviste de pedagogie. Membru în cadrul mai multor societăți științifice internaționale, coordonator al unor programe U.N.E.S.C.O. pentru dezvoltarea științelor științifice etc.

ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI

Dan Poțoles - profesor universitar la Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea din București. Este autor sau coautor a peste șaptezeci de cărți și a peste 40 de studii și articole științifice publicate în reviste de pedagogie și Științele Educației. Este membru în cadrul mai multor societăți științifice internaționale, coordonator al unor programe U.N.E.S.C.O. pentru dezvoltarea științelor științifice etc.

Fundamentări teoretice și demersuri aplicative

www.polirom.ro

© 2002 by Editura POLIROM

Editura POLIROM

Își B-dul Copou nr. 4, P.O. Box 366, 6000
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33; O.P. 37, P.O. Box 1-728, 20700

Distribuitor CIP a Bibliotecii Naționale a României:

PĂUN, EMIL
Psihologie, Psihopedagogie și Științele Educației - vol. coord. de Emil Fănuș și Dan Poțoles - Iași: Polirom, 2002. 342 p. : 24 cm - (Științele Educației. Structuri, conținuturi, tehnici)

ISBN : 973-681-106-9

I. Fănuș, Emil (coord.)
II. Poțoles, Dan (coord.)

POLIROM
2002

Printed in ROMANIA

37
PhS

•Volum coordonat de
Emil Păun și Dan Potolea

TABLĂ DE MATERII

PEDAGOGIE

**Fundamentări teoretice
și demersuri aplicative**

<i>Prof. univ. dr. Emil Păun</i>	De „Jocuri” a educației în contextul postmodernității	13
1. Caracteristici	17	
2. Postmodernism	19	
<i>Lucruri de Lavinia Bîrlăgeanu</i>	25
Paradigma educațional-umanistă în contextul postmodernității	25	
1. Opțiunea postmodernă în stilistică educațională	25	
2. Manifestări ale umanității în stilistică educațională	27	
3. Plădăria pentru discursul pedagogic umanist	35	
4. Valorile educației umaniste	36	
5. Subiectul proces și nevoia lui de acceptare	40	
6. Cultura și proces, necesitățile umanității timpurii	43	
Bibliografie	45	
<i>Prof. univ. dr. Mădălin C. Ușă, prof. drd. Alina Elena Gancea</i>	47
Condiția de științificitate a cercetărilor pedagogice	47	
1. Preliminarii	47	
2. Izvoarele și procedurile condiției de științificitate	48	
3. Intenționarea epistemicii pedagogice	49	
4. Informație și cunoaștere pedagogică	50	
5. Criterii de științificitate	52	
6. Profesionalism în științele educației	54	
Bibliografie	55	
<i>Prof. drd. Alina Elena Gancea</i>	56
Explicația științifică în	56	
1. Conceptul de	56	
2. Modalități de	57	
3. Structura unei exp	59	
4. Escarile și metodele explicative științifice în pedagogie	60	
5. Tipuri de explicație în științele educației	61	
6. Explicația causală și explicația eticologică	62	
Bibliografie	64	

UNIVERSITATEA "VALAHIA"
TÂRGOVIȘTE . ROMÂNIA
BIBLIOTECA
COLEGIUL PEDAGOGIC
 Nr. inv. 28

POLIROM
2002

TABLĂ DE MATERII

<i>Cuvânt înainte</i>	9
-----------------------------	---

I. PERSPECTIVE TEORETICE ÎN ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI

Prof. univ. dr. Emil Păun

O „lectură” a educației prin grila postmodernității	13
1. Caracteristici ale practicilor educaționale	17
2. Postmodernitatea – o soluție?	19

Lector dr. Lavinia Bârlogeanu

Paradigma educațional-umanistă în contextul postmodernității	25
1. Opțiunea postmodernă în științele educației	25
2. Manifestări ale umanismului în științele educației	27
3. Pledoarie pentru discursul pedagogic umanist	35
4. Valorile educației umaniste	36
5. Subiectul uman și nevoia lui de acceptare	40
6. Cultura și școala, ocaziile umanizării ființei	43
Bibliografie	46

Prof. univ. dr. Marin C. Călin, prep. drd. Alis Elena Oancea

Condiția de științificitate a cunoștințelor pedagogice	47
1. Preliminarii	47
2. Înțelesul și proprietățile condiției de științificitate	48
3. Întemeierea epistemică pedagogică	49
4. Informație și cunoaștere pedagogică	50
5. Criterii de științificitate	52
6. Profesionistul în științele educației	54
Bibliografie	55

Prep. drd. Alis Elena Oancea

Explicația științifică în pedagogie	56
1. Conceptul de „explicație” și sensurile lui în pedagogie	56
2. Modalități de construcție a explicațiilor științifice	58
3. Structura unei explicații științifice	60
4. Riscurile și meritele explicației științifice în pedagogie	60
5. Tipuri de explicație în științele educației	61
6. Explicația cauzală și explicația teleologică	62
Bibliografie	65

II. PROBLEME

Prof. univ. dr. Dan Potolea

Conceptualizarea curriculum-ului. O abordare multidimensională	69
1. Legitimitatea și oportunitatea conceptualizării curriculum-ului	69
2. Perspective și tendințe în analiza conceptuală a curriculum-ului	72
3. Conceptualizarea curriculum-ului; o posibilă abordare comprehensivă	78
4. Câteva concluzii	82
Bibliografie	83

Prof. univ. dr. Ioan Neacșu

Empatia și modelarea competențelor pentru profesia didactică - perspectivă psihoeducațională	85
1. Empatia în metafora poeziei „Prin ochii altcuiva”	85
2. Empatie și educație: de ce? pentru ce?	86
3. Analitica definițiilor	87
4. Dincolo de captivitatea și relativitatea definițiilor	90
5. Psihogeneza structurilor și mecanismelor empatiei	92
6. Competența didactică - valori adăugate de empatie	95
Bibliografie	106

Prof. univ. dr. Ion Gh. Stanciu

Pentru o educație adecvată a particularităților psihologice ale poporului român	108
Bibliografie	116

Lector dr. Cătălina Ulrich

Reforma la nivelul școlii - provocări și posibilități	117
1. Discursuri paralele, între triumfalism și lamentare	117
2. Reforma la nivelul școlii: între emoții și speranță	121
3. Schimbarea în școală: între politică educațională și „capacitate locală”	122
4. Practica reflexivă: între dezirabil și inevitabil	123
5. Cercetarea-acțiune: între provocare și asumare	125
6. Concluzii: între argumente și pledoarie	130
Bibliografie	131

Asist. drd. Lucian Ciolan

Reforma curriculară în învățământul liceal românesc: premise, politici, metodologii	133
1. Starea de fapt	133
2. Câteva premise pentru o schimbare de perspectivă în domeniul curriculum-ului	134
3. Finalitățile și structura noului tip de liceu. Câteva dimensiuni ale noutății	136
4. Către un model de proiectare curriculară centrat pe competențe	140
5. Programele școlare pentru învățământul liceal românesc	144
Bibliografie	147

III. DEMERSURI APLICATIVE

Prof. univ. dr. Ioan Cerghit

Sisteme alternative și complementare de instruire	151
1. Problema învățământului - o problemă de construire a cunoașterii individuale	151

2. Procesualitatea – sursa generatoare de învățare	152
3. Care este oferta de soluții procesuale actuale?	152
4. Diferențierea procesualității și dezvoltarea modelelor de instruire	152
5. Spectrul tranzițiilor paradigmatică	154
6. Instruirea ca transmitere de cunoștințe sau sistemul tradițional	155
7. De la sistemul unic la diversificarea sistemelor	156
8. Instruirea asistată de calculator	158
9. Sistemul procesual (euristic)	159
10. Modelul situațional sau contextual	159
11. Modelul sociocentric (bazat pe interacțiunile sociale)	160
12. Modelul informațional centrat pe procesarea informației	161
Concluzii	161
Bibliografie	162
<i>Conf. univ. dr. Romiță B. Iucu</i>	
Modele de instruire – relații și determinări	164
1. Delimitări conceptuale: paradigmă, teorie, model	164
2. Modele didactice	165
3. Modele instrucționale	171
4. Modelele predării	175
5. Modele ale procesului de învățământ	179
Bibliografie	182
<i>Prof. univ. dr. Eugenia Popescu</i>	
Probleme actuale ale educației intelectuale la vârsta preșcolară	183
Bibliografie	185
<i>Asist. drd. Anca Nedelcu</i>	
Abordarea pedagogică a diversității culturale în școală	186
1. Dreptul la diversitate	186
2. Educația prin și pentru diversitate culturală	187
3. Pedagogia diversității în acțiune	189
4. Merite și vulnerabilități ale interculturalismului în educație: perspectivă critic-sintetică	194
Bibliografie	196
<i>Prof. dr. Gheorghe Tomșa</i>	
Competențele și abilitățile implicate în procesul de consiliere	197
1. Competențele și atribuțiile consilierului școlar	197
2. Abilitățile de bază ale consilierului	199
Bibliografie	217
<i>Conf. univ. dr. Ecaterina Vrășmaș</i>	
Educația și consilierea părinților	218
1. Domenii și forme de sprijinire a familiei	218
2. Activitățile de sprijin socio-educativ pentru familie	227
3. Educația părinților	231
Bibliografie	243